Wolność wyboru, wyobraźnia i wspólna przyszłość. Listopad w Aptece Designu

2026-11-05

Czy nasze wybory naprawdę zależą od nas? Jak zachować podmiotowość w sytuacjach zagrożenia? I czy przyszłość może być dobrem, o które dbamy wspólnie? W listopadzie Apteka Designu kontynuuje program poświęcony wolności.

Wolność jest w Aptece Designu nie tylko tematem programu, lecz także przedmiotem wspólnego badania. Laboratorium Wolności stawia pytanie, czy można projektować wolność i jaką rolę w tym procesie odgrywa kultura. W przestrzeni Apteki znajdujemy interaktywne instalacje, które zachęcają do anonimowego dzielenia się refleksjami na temat wolności, jej możliwych przyszłych form i odpowiedzialnego projektowania. Zebrane głosy posłużą do stworzenia m.in. „Mapy przyszłych wolności" oraz „Apteczki odpowiedzialnego projektowania". Organizatorzy zachęcają do odwiedzenia Apteki Designu – wystarczy kilka minut, by współtworzyć rozmowę o tym, jakiej wolności potrzebujemy i jak możemy o nią zadbać.

Wolność w praktyce: od codziennych wyborów po sytuacje kryzysowe

Kto tak naprawdę podejmuje nasze decyzje? Wojciech Skulski, ekspert visual merchandisingu i projektowania doświadczeń klienta, podczas wykładu „Kto wybiera, kiedy wybierasz?" przyjrzy się mechanizmom wpływającym na nasze wybory zakupowe. Układ sklepu, ekspozycja produktów, światło, kolor czy sposób prezentowania cen mogą kierować uwagą i zachęcać do zakupu. Spotkanie będzie okazją do zastanowienia się, gdzie kończy się projektowanie dobrego doświadczenia, a zaczyna manipulacja.

Pojęcie wolności nabiera szczególnych znaczeń również w sytuacjach zagrożenia. Podczas warsztatów „Co zrobić, kiedy zawyją syreny? Rzeczy, które pozwalają zachować podmiotowość", prowadzonych przez Pawła Menderę i Katarzynę Julię Śliwę, uczestnicy i uczestniczki zastanowią się, jak przygotowywać się na sytuacje alarmowe, nie ograniczając myślenia o bezpieczeństwie wyłącznie do przetrwania. Pracując w grupach, poszukają rozwiązań, które pomagają zachować sprawczość i odpowiadają na ludzkie potrzeby w warunkach niepewności.

Wykład Edwina Bendyka „Przyszłość jako dobro wspólne" będzie okazją do refleksji nad relacją między wolnością, technologią i demokracją oraz nad tym, czy przyszłość możemy traktować jako wspólną przestrzeń odpowiedzialności i działania. W programie znajdzie się również ćwiczenie foresightowe, podczas którego uczestnicy przyjrzą się różnym wizjom wolności w 2036 roku – od tej poszerzanej dzięki technologii i współpracy, przez dostępną przede wszystkim osobom uprzywilejowanym, po ograniczaną w imię bezpieczeństwa**.**

Emancypacja technologii

Jak wyobrazić sobie technologię opartą nie tylko na efektywności i kontroli, lecz także na

współzależności, trosce i współistnieniu? Wystawa „Guanaquerx: emancypacja technologii” prezentuje artystyczno-technologiczny projekt Pauli Gaetano Adi, którego głównym bohaterem jest czworonożny robot inspirowany andyjskim guanako. W 2024 roku Guanaquerx przemierzył Andy w towarzystwie artystów, inżynierów, rzemieślników i przewodników, a ekspedycja stała się eksperymentem łączącym robotykę z lokalną wiedzą, rzemiosłem i krajobrazem. Projekt zachęca do krytycznego spojrzenia na relacje człowieka z technologią i zakwestionowania paradygmatu, w którym rozwój musi służyć wyłącznie ludzkim potrzebom. Zamiast gotowych odpowiedzi proponuje refleksję nad technologią opartą na trosce, współzależności i szacunku dla różnych form życia.

W listopadzie odbędą się dwa oprowadzania kuratorskie po wystawie, które poprowadzi Carolina Pietyra, dyrektorka KBF.

Wyobrażać sobie przyszłość wspólnie

Jak projektować przyszłość, która odpowiada na potrzeby mieszkańców? Zapraszamy na „Ćwiczenia z wyobraźni – warsztaty badawczo-projektowe”. Podczas czterech połączonych spotkań uczestnicy i uczestniczki będą pracować nad możliwymi scenariuszami rozwoju krakowskiej Wesołej. Punktem wyjścia staną się potrzeby mieszkańców, ich wyobrażenia o przyszłości oraz pytanie, jak zachęcić ich do aktywnego współtworzenia tej części miasta. Efektem pracy będą prototypy rozwiązań, które po zakończeniu projektu badawczego mogą posłużyć do dalszych działań na Wesołej.

Listopadowy program Apteki Designu łączy refleksję z działaniem. Zachęca do sprawdzania, co wpływa na nasze decyzje, jak zachować sprawczość w niepewnych sytuacjach i jak wspólnie wyobrażać sobie przyszłość. Wolność staje się tu nie tylko indywidualnym doświadczeniem, lecz także punktem wyjścia do rozmowy, badań i projektowania rozwiązań służących wspólnocie.

Program można znaleźć na stronie **Apteki Designu**.